Lietas Nr. C28342015
Lietas arhīva Nr. C-3420-15/6

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2015.gada 20.novembrī

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas tiesnese M.Miltiņa
Rīgā, Daugavgrīvas ielā 58, rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu un

k o n s t a t ē j a :

2015.gada 7.septembrī /pers. A/ (turpmāk arī - prasītāja) cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk arī - atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētājs dēla audzināšanā nepiedalās, līdzekļus dēla uzturam un aprūpei nesniedz. Lūdz piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai dēla uzturam uzturlīdzekļus 108 *euro* mēnesī, līdz dēla pilngadības sasniegšanai. Lūdz izskatīt prasību rakstveida procesā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta prasībām, 2015.gada 9.septembrī atbildētājam nosūtīts prasības pieteikums ar tā pielikumiem un paskaidrojuma veidlapa, nosakot rakstveida paskaidrojuma iesniegšanas termiņu līdz 2015. gada 9.oktobri (lietas lapa 8).

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumi par prasību tiesā nav saņemti.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta otrā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Par lietas izskatīšanas datumu rakstveida procesā prasītājai un atbildētājam 2015.gada 12.oktobrī izsūtīts paziņojums (lietas lapa 9).

Novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

No lietas materiāliem pievienotās /pers. C/ dzimšanas apliecības kopijas redzams, ka bērna māte ir /pers. A/, bērna tēvs ir /pers. B/ (lietas lapa 7).

Lietā nav strīda par to, ka dēls dzīvo kopā ar māti un atrodas mātes - prasītājas apgādībā, tāpēc saskaņā ar Civillikuma 178.^{1} pantu uzturlīdzekļi bērna uzturam piedzenami par labu viņai.

Saskaņā ar Civillikuma 177.panta pirmo, otro, trešo un ceturto daļu vecākiem ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rūpēties par bērnu, jo līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Rūpes par bērnu nozīmē bērnu uzturēt, tas ir, nodrošināt ēdienu, apģērbu, mājokli un veselības aprūpi, bērnu kopt, izglītot un audzināt, nodrošinot garīgo un fizisko attīstību, pēc iespējas ievērojot bērna individualitāti, spējas un intereses un sagatavot bērnu sabiedriski derīgam darbam.

Civillikuma 179.panta pirmā daļa nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa.

Atbilstoši Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.panta pirmajai daļai, tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnu, bērna tiesības un intereses ir prioritāras. Atbilstoši šī likuma 10.panta pirmajai daļai, bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 24.panta pirmā daļa nosaka, ka atbilstoši Civillikuma noteikumiem vecāku pienākums ir rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās. Tāpat arī ANO Konvencijas par bērnu tiesībām 27.panta pirmā daļa nosaka, ka dalībvalstis atzīst katra bērna tiesības uz tādu dzīves līmeni, kāds nepieciešams bērna fiziskajai, intelektuālajai, garīgajai, tikumiskajai un sociālajai attīstībai. Minētā panta otrā daļa nosaka, ka uz vecāku (-iem) vai citām personām, kas audzina bērnu, gulstas galvenā atbildība par bērna attīstībai nepieciešamo dzīves apstākļu nodrošināšanu savu spēju un finansiālo iespēju robežās.

Civillikuma 179.panta piektā daļa nosaka, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punktu katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: 2.1. katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; 2.2. katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas. Ministru kabineta 2014.gada 2.decembra noteikumu Nr.734 "Grozījumi Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumos Nr.665 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punktā noteikts, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros no 2015.gada 1.janvāra ir 360 *euro*. No iepriekš minētajām tiesību normām izriet, ka no 2015.gada 1.janvāra minimālā uzturlīdzekļu summa, kas atbildētājam ir jānodrošina sava dēla uzturam ir 108 *euro* mēnesī.

Prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus dēla uzturam valsts noteiktajā minimālajā apmērā, tādēļ tiesa uzskata, ka nav vērtējams pušu mantas stāvoklis, jo minimālais uzturlīdzekļu apmērs katram vecākam ir jānodrošina katru mēnesi katram savam bērnam neatkarīgi no mantas stāvokļa

Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr. SKC-556 atzinis, ka, iztulkojot Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad prasība iesniegta tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Prasītāja prasības pieteikumā lūgusi uzturlīdzekļus piedzīt no prasības iesniegšanas dienas, līdz ar ko tiesa uzskata, ka ievērojot bērna intereses uzturlīdzekļi piedzenami no prasības celšanas brīža, t.i., 2015.gada 7.septembra.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civillikuma 177.panta pirmo daļu uzturlīdzekļi piedzenami līdz bērna pilngadībai, kā to prasības pieteikumā lūgsi prasītāja.

Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka pēc lietas dalībnieka lūguma tiesa spriedumā var noteikt, ka pilnīgi vai noteiktā daļā

nekavējoties izpildāms spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam. Ņemot vērā to, ka prasītāja šādu lūgumu nav pieteikusi, tiesai nav pamata noteikt sprieduma nekavējošu izpildi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Prasītāja no tiesas izdevumu samaksas par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam ir atbrīvota uz Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkta pamata, tādēļ tiesas izdevumi ir piedzenami valsts ienākumos no atbildētāja.

Nosakot valsts nodevas apmēru tiesa ņem vērā Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktā noteikto, ka prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu prasības summa ir maksājumu kopsumma par vienu gadu (108 *euro* x 12 mēneši = 1296 *euro*). Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu valsts nodeva par uzturlīdzekļu piedziņu ir 194,40 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.pantu ar lietas izskatīšanu saistīties izdevumi, t.i., ar prasības pieteikuma un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu saistītie izdevumi ir 5.58 *euro* (lietas lapa 2).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu spriedumam daļā par tiesas izdevumu piedziņu nosakāms labprātīgas sprieduma izpildes termiņš 10 dienas no tā stāšanās spēkā.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 97., 204.[1] pantu, 205.panta pirmo daļu, 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus dēla /pers. B/ personas kods /personas kods/, **uzturam** 108,00 *euro* apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba alga, sākot no prasības celšanas dienas, t.i. no 2015.gada 7.septembra līdz bērna pilngadības sasniegšanai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā **valsts nodevu** 194.40 *euro* apmērā, kas iemaksājama:
saņēmēja iestāde: Valsts kase,
reģistrācijas Nr.90000050138,
konta Nr.LV55TREL1060190911200,
BIC kods: TRELLV22, iemaksas mērķis: valsts nodeva tiesu iestādē – C28342015.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā **ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus** 5.58 *euro* apmērā, kas iemaksājami:
saņēmēja iestādē: Tiesu administrācija
reģistrācijas Nr.90001672316
konta Nr.LV51TREL2190458019000
BIC kods TRELLV22
iemaksas mērķis: 21499 - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi lietā Nr. C28342015.

Noteikt /pers. B/ sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Sprieduma pieejamības datums 2015.gada 20.novembrī.

Tiesnese M.Miltiņa